

Notat fra Musikernes fellesorganisasjon vedr. St.meld nr. 39 (2002-2003) “Ei blot til Lyst” Om kunst og kultur i og i tilknytning til grunnskolen.

Musikernes fellesorganisasjon har hatt store forventninger til St.meld. nr. 39, en melding som skulle omhandle kunstfagernes plass i den obligatoriske skolen og videre utvikling av musikk- og kulturskolene. Meldingen har som hovedmål å sette fokus på kunst og kultur i tilknytning til grunnskolen. Vi opplever det positivt at musikk- og kulturskolene settes i sammenheng med kunst og kulturvirksomhet i grunnskolen, men vi finner det overraskende at musikk- og kulturskolen har fått såvidt lite plass i meldingen. Musikk- og kulturskolen er så viktig at den hadde fortjent en egen stortingsmelding der den videre utvikling av skoleslaget kunne ha vært belyst på en langt grundigere måte, slik en samlet KUF-komite ba om i budsjettbehandlingen for 2003.

ØKONOMI

Stortinget vedtok ved behandlingen av Statsbudsjettet for 2004 å fjerne det statlige øremerkede tilskuddet til musikk- og kulturskolene. Meldingen viser til at ved å innlemme det øremerkede tilskuddet til rammetilskuddet til kommunene og ved å oppheve taket på foreldrebetalingen, vil kommunene få økt handlingsrom og fleksibilitet i forhold til å organisere det kulturelle musikk- og kulturskoetilbudet.

Musikernes fellesorganisasjon er i utgangspunktet svært skeptisk til at Stortinget valgte å fjerne det øremerkede tilskuddet til musikk- og kulturskolene, noe vi satte fokus på i forbindelse med budsjettbehandlingen. Å oppheve taket på foreldrebetalingen mener vi bryter med grunntanken om at musikk- og kulturskoetilbudet skal være tilgjengelig for alle uavhengig av familiens økonomi. Dette vil slå hardt ut eksempelvis for familier med eneforsørgere. En annen gruppe som i stor grad vil ekskluders, er de fremmedkulturelle. Erfaring fra både inn- og utland viser at denne gruppen er spesielt sensitiv for økt foreldrebetaling, og dette vil bryte med målsettingen om at musikk- og kulturskolen skal være et viktig instrument for å intergreringen av disse gruppene.

Det legges i meldingen vekt på hvor viktig kulturen og det estetiske element er i seg selv, både som livskvalitet og som kvalitet i framtidens samfunn og næringsliv. Men vi setter et spørsmålstegn ved balanseringen mellom idé og ressursmessig virkelighet. Meldingen tar til orde for mangt et lokalt handlingsrom, men vår bekymring er at Musikk- og kulturskolen ikke vil bli prioritert innenfor kommunenes fra før trange økonomiske rammer.

Dersom intensjonen i meldingen om at musikk- og kulturskolene skal utvikles til kulturelle ressursentra, må skoleslaget tilføres midler. Jfr. Eikemoutvalgets foreslåtte fordelingsnøkkel.

MUSIKK- OG KULTURSKOLENE SOM RESSURSENTRA

Det står i kap. 6 i meldingen at utfordringen i det videre arbeid er å lykkes med et godt samarbeid mellom grunnskole, musikk- og kulturskolen og det øvrige kulturliv. Kommunen har som skoleeier for musikk- og kulturskolen og grunnskolen mulighet til å utvikle musikk- og kulturskolen til å bli ressursentra for grunnskolene i kommunen.

I meldingen trekkes det opp en visjon om at kulturskolens fagpersonale i større grad også skal bli en kulturell drivkraft for grunnskolen. Dette forutsette fagfolk som forstår, kan og vil, og som har rammevilkår som setter dem i stand til denne viktige oppgaven. Videre utvikling av innhold, fokus på kvalitetskriterier og en god økonomisk utvikling for skolen, samt anerkjennelse i oppvekstpolitikken, blir dermed felles mål å arbeide for. For at dette skal

ivaretas må musikk- og kulturskolen gis et tryggere økonomisk fundament, og staten må aktivt ivareta og stimulere til dette.

”DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN”

Det er viktig at St.meld. nr. 39 sees i sammenheng med St.meld. nr. 38 (2002-2003) “Den kulturelle skolesekken”. Den kulturelle skolesekken er en viktig kulturpolitisk satsing som har som mål å gi barn i grunnskolen en kulturell kompetanse som skal være med på å gi dem kunnskap og forståelse for kunst og kultur, som igjen kanskje vil gjøre barna i stand til bedre å møte framtidige utfordringer i samfunnet.

Vi ønsker å vise til Familie-, kultur- og administrasjonskomiteens innstilling om den kulturelle skolesekken (Innst.S.nr.50 (2003-2004) der komiteen sier at det er viktig at den kulturelle skolesekken i sin helhet innebærer et utvidet kulturtilbud ut over den ordinære gjennomføringen av læreplanen.

Det er viktig for Musikernes fellesorganisasjon å presisere at tilbudet om den kulturelle skolesekken ikke må komme istedenfor en systematisk opplæring i kunstfag generelt. Dette gjelder bl.a. den videre utvikling av de kommunale musikk- og kulturskolene, fylkeskommunal satsing på estetiske linjer i videregående skoler og fagenes plass i utdanningssystemet.

Det vil også være naturlig å se St.meld. nr. 39 i sammenheng med St.meld.nr. 48 (2002-2003), *Kulturpolitikk fram mot 2014*, og NOU 2003:16 -Kvalitetsutvalget innstilling, *I første rekke*.

NORSK KULTURSKOLERÅD

I meldingen fokuseres det på “å løfte fram de gode eksempler” på ulike former for samarbeid mellom SFO, musikk- og kulturskoler og frivillige organisasjoner. Meldingens forslag om å benytte Norsk kulturskoleråd som en aktør for å utvikle samarbeid mellom lokale kulturaktører, musikk- og kulturskoler og grunnskoler, støtter vi fullt ut.

FORANKRING

Rammeplanen for kulturskolen, *På vei til mangfold*, som er utarbeidet av Norsk kulturskoleråd i samarbeid med blant andre Læringscenteret og Kommunenes Sentralforbund, bør konkretiseres og innføres i alle kommuner.

Videre bør kommunene utvikle en egen plan for samarbeid mellom skole/ kultur og profesjonelt kulturliv/amatørkulturlivet i sin kommune for å sikre lokalt eierskap og forankring.

STYRKING AV LOVTEKST

Stortinget bør i meldingen signalisere vilje til å vurdere lovforankringen i opplæringslovens § 13-6). Ved å gi loven en forskriftshjemmel, kan Stortinget sikre musikk- og kulturskolene et minimum av omfang og kvalitet. Norsk kulturskoleråds rammeplan for musikk- og kulturskoler bli et viktig redskap i arbeidet videre. Meldingen viser til at lovteksten da den ble vedtatt ble gjenstand for minimalt med forarbeider, og at lovtekstens intensjon derfor ble lite utdypet.

SKOLEBYGG

Ved utvikling, rehabilitering av skolebygg, bør den akustiske dimensjon og bygningsmessige forhold tilrettelegges med tanke på at barna skal kunne oppleve kunsten og kunstnerne. Musikk- og kulturskolenes behov må også ivaretas i denne sammenheng

TALENTUTVIKINGSPROGRAM

Musikernes fellesorganisasjon er positiv til at det foreslås å etablere et talentutvikingsprogram for spesielle talenter i aldersgruppen 16- 19 år som et samarbeid mellom Norges Musikkhøgskole, musikk-konservatoriene, de videregående skolene og regionale "mønsterskoler" Jfr. St.meld. nr. 18 (2001-2002). Videre støtter vi forslaget om at det bør opprettes en ballettklasse for særskilte talenter på grunnskolenivå. Dette begrunner vi med den enorme interessen det er for dansefaget og behovet for å rekruttere utøvende ballettdansere bl.a. i forbindelse med byggingen av en ny nasjonal opera, og pedagoger til de videregående skolene og musikk- og kulturskolene.

BIBLIOTEK

Musikernes fellesorganisasjon ønsker at det opprettes et arkiveringssystem som sikrer, digitaliserer og gjør tilgjengelig all norsk musikkhistorie, også populærmusikken. Dette bør skje ved styrking av Nasjonalbibliotekets avdeling Rana.

ALLMENNLERERUTDANNING, ETTER- OG VIDEREUTDANNING

Musikernes fellesorganisasjon vil påpeke at vi er bekymret for at estetiske fag ikke lenger er obligatorisk i den nye allmennlærerutdanningen. For å sikre god kvalitet i alle ledd, mener vi at utdanningsinstitusjonene bør prioritere å øke etter- og videreutdanningstilbudet for lærere i grunnskolen og i musikk- og kulturskolene innen relevante fag. Etter Musikernes fellesorganisasjons oppfatning, er det også viktig at det etableres formelle tilbud om utdanning innen de fag som er omkring de utøvende kunstnerne, slik som music management, musikkteknologi mv.

Oslo 07.01.2004

Med vennlig hilsen
MUSIKERNES FELLESGRANISASJON

Arnfinn Bjerkestrand
Forbundsleder

Kontakt:

Arnfinn Bjerkestrand : 23062182/91684281, e-post: arnfinn.bjerkestrand@musikerorg.no
Terje Adde : 95988134, e-post: terje.adde@namsos.kommune.no
Trude N. Rougnø : 23062158/41515745, e-post: trude.rougno@musikerorg.no